

ДИВО Її ПАЛАНГУ

Ніна Супруненко

Департамент культури і туризму
Полтавської обласної державної
адміністрації
Полтавська обласна бібліотека
для юнацтва ім. Олеся Гончара

ДИВО ЙЇ ПЛАДНПУ

Жіна Супруненко

Біобібліографічна розвідка

Полтава – 2019

УДК 01:821.161.2'06.09(477.53)Супруненко

Д 44

Упорядник: Базир Тетяна Миколаївна

Диво її таланту (Ніна Супруненко) : біобібліографічна розвідка / уклад. Т. М. Базир ; обласна бібліотека для юнацтва ім. Олеся Гончара. – Полтава, 2019. – 27 с. : іл.

Біобібліографічна розвідка "Диво її таланту", присвячена творчості нашої землячки, українській поетесі, лірику Ніні Супруненко, книги якої є яскравим літературним явищем сьогодення.

Запропонована розвідка адресується учням, молоді, бібліотекарям, краєзнавцям, та всім, хто бажає більше знати про сучасну українську літературу рідного краю.

Основними джерелами добору літератури для розвідки стали: каталоги Полтавської обласної бібліотеки для юнацтва ім. Олеся Гончара, бібліотек України, Інтернет-ресурси.

Матеріали розміщені за алфавітом.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
БІОГРАФІЯ.....	6
СЕРЦЕМ НАПИСАНІ РЯДКИ	10
ЖИТТЯ – ТО СПРАВЖНЄ ДИВО.....	20
ВІРШI.....	21
ЛІТЕРАТУРА ПРО НІНУ СУПРУНЕНКО.....	23
 Про життя і творчість.....	23
 Поезія на шпалтах газет і журналів.....	24
 Інтернет-ресурси	25

ПЕРЕДМОВА

*Я так далека від міського шуму,
Я так близька до трав і до зірок...*

H. Супруненко

Чи то клімат у нас якийсь особливий, чи зірки так розташувалися над нами, але жодні соціальні чи економічні потрясіння не в змозі зупинити процес появи все нових і нових неперевершених особистостей на теренах Полтавщини. От уже впродовж кількох століть наша земля щедро обдаровує світ найдивовижнішими талантами.

Талантом від Бога наділена відома поетеса – Ніна Супруненко. Творчість її проникнута любов'ю до рідного краю, його природи та працьовитих людей. Поетеса переконана: митець і Україна – нероздільні.

«Людина народжується на світ не для того, щоб зникнути безвісною пилинкою. Людина народжується, щоб лишити по собі слід вічний», – сказав Василь Сухомлинський.

Творчість сучасних поетів, письменників рідного краю безцінна. Читаючи їх твори, ми ще більше розуміємо і відчуємо красу і неповторність рідної землі, вчимося розуміти найголовніше – добро наших сердець, чесна праця й благородні діяння ніколи не пропадуть марно, бо вони є найдорожчими людськими цінностями.

Біобібліографічна розвідка «Диво її таланту» складається із 5 розділів і присвячена українській поетесі, лірику, заслуженому діячу мистецтв України Ніні Супруненко.

Перший і другий розділи – «Біографія», «Серцем написані рядки» розповідають про життєвий і творчий шлях Н. Супруненко.

В третьому розділі «Життя – то справжнє диво» вміщені світлини поетеси. На чорно-білих фотографіях ми бачимо її родину, щасливу молоду маму, у якої волосся по незвичному кучеряве і довге. Від світлин виходить неймовірна енергія і особливе тепло.

У четвертому розділі «Вірші» ми подаємо поезію. Вірші авторки допомагають поглянути на світ по-іншому, зупинитися у марноті марнот, змити полууду з очей і спробувати щось переінакшити у власному житті.

П'ятий розділ «Література про Ніну Супруненко» містить матеріали про поетесу, надруковані в Україні у збірниках, періодичних виданнях та інтернет-ресурси.

Матеріал не є вичерпним, використана література відбиралась з публікацій журналів та газет, довідників, збірників, книг поетеси, які є в наявності в Полтавській обласній бібліотеці для юнацтва імені Олеся Гончара та бібліотеках України.

БІОГРАФІЯ

*Не набридне мені нізащо –
Хай би тисячу літ прожила! –
Ця земля у світі найкраща,
Сад, що дід посадив край села,
... Обіймаю землю руками
І вустами цілу траву –
Я все більше люблю з роками
Рідний край. У якому живу.*

H. Супруненко

Німецький поет Йоганн Гете написав: "Хто хоче розуміти поета, мусить піти в його країну". Отож і ми, щоб зрозуміти поетесу, помандруємо сьогодні численними дорогами її життя і творчості.

Ніна Супруненко (Ніна Антонівна Микитенко) народилася 31 травня 1953 року в степовому селі Новоселиця Семенівського району Полтавської області в сім'ї службовців. Дитинство надзвичайно щасливе: люблячі батьки Антон Іванович і Марія Олексandrівна, старша сестра Валентина, дідусь Іван і бабуся Марія Микитенко, дідусь Олександр і бабуся Ганна Гавриляк.

Тут вона народилася, зростала розумною, цікавою, допитливою дівчинкою з добрим серцем і напрочуд чутливою душою. Тут, живучи серед розкішної природи, вбирала в себе чарівну силу української співучої мови, слухала самобутні народні пісні, казки, зігрівалась теплом маминих рук, все, що було її близьким і дорогим з дитинства.

Навчання в школі, заняття спортом, захоплення народним театром.

Із підліткового віку вона зрозуміла, що незмінним супутником її життя стане складання віршів, бо все, що вона відчувала, бачила, переживала, неодмінно лягало на папері хвилюючими яскравими рядками. Вона несміливо пробує своє поетичне перо. Вже тоді багата уява дівчинки робила спроби змалювати бачене, перевести думки і почуття на папір. Ой, нелегка то була робота! Через багато років, будучи вже зрілою жінкою, матір'ю, звідавши в житті і гіркоти, і болі, і щастя, вона напише:

Народилося слово – не легко, а в муках,

I його, не вагаючись, вам віддаю...

Перший її вірш «Серце» був опублікований у районній газеті «Комуністичним шляхом» Семенівського району Полтавської області.

Після закінчення Новоселицької 8-річної школи, вступила до Лохвицького медичного училища. Працювала операційною сестрою в 4-ій лікарні міста Полтава.

Вийшла заміж. Переїхала до м. Харкова. Народила сина Антона. Була активною учасницею Народного театру гарнізонного будинку офіцерів.

Потім навчалася на режисерському відділенні Харківського державного інституту культури. Після закінчення працювала завідувачкою інтернаціонального відділу Палацу студентів Національного технічного університету ХПІ, художнім керівником, директором студентського клубу «Сучасник».

Навчалася в Київській державній академії керівних кadrів культури та мистецтва, магістратурі інституту післядипломної освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

Незважаючи на зайнятість, роботу, вона не залишає поетичну творчість. Усі ці роки вдосконалює майстерність, відточує своє поетичне перо.

В 1990 році – народження доньки Олесі та вихід першої книги поезій «Дарунок долі» (Київ, «Радянський письменник»), за яку в 1992 році прийнята до Національної Спілки письменників України.

Згодом вийшли книги поезій:

- «Цветные сны» (Київ, 1993),
- «У лабірінтах болю і розлук» (Київ, 1999),
- «На обрії душі» (Рівне, 2002),
- «Вітри противіч» (Київ, 2003),
- «Полиновий світ» (Рівне, 2004),
- «Времена жизни» (Москва, 2004),
- «Закономерная случайность» (Харків, 2006),
- «Преодоление» (Москва, 2007),
- «Межа часу» (Харків, 2007),
- «Оттиск ладони» (Харків, 2008),
- «Сонце осені» (Харків, 2008),
- «Вселенная» (Харків, 2008),
- Щоденник пам'яті (Харків, 2015).

Дитячі книги:

- «Сашеньке в подарок» (Київ, 2003),
- «Загадки для малюток» (Харків, 2008),
- «Святкові дні» (Харків, 2009),
- «У бабусі ї дідуся» (Харків, 2013).

На сьогодні вийшло 22 книги поезій та 4 дитячі книги. Останні дві збірки: «Предчувствие рождения стиха» та «Щоденник пам'яті», присвячені чоловікові Ніни Антонівні Олександру Олександровичу, який трагічно загинув.

Донька Ніни Супруненко – молода талановита художниця. В оформлені книг «Сонце осені», «Межа часу», «Щоденник пам'яті» використано живопис Олесі Супруненко.

Поезії друкувалися в журналах «Дніпро», «Огонек», «Родник», «Сільські обрії», «Жінка», «Березіль», альманахах «Поезія», «Рідна школа», «Джерело

педагогічної майстерності», «Рідний край», «Дзвін», «Джаз», в газетах «Семенівський вісник», «Слобідський Край» та інших.

Багато композиторів написали музику до поезій Ніни Супруненко. Це Валерій Титаренко, Валерій Масленіков, Анатолій Чілутъян, Володимир Соляніков, Дмитро Новічонок, Катя Чілі. Більше сорока віршів з книжки «Цветные сны» стали піснями. На всеукраїнському телеконкурсі «Фант-лото «Надія» її пісня «Білі крила» у виконанні Катрусі Кондратенко відзначена першою премією. Пісня «Астронавти» у виконанні польської групи «3Х» звучала на Євробаченні.

Її пісні виконують Вячеслав Батулін, Олексій Гавінський, Анастасія Доро, Юлія Пересада, Юлія Прядко, Марія Стецюн, Катя Чілі, заслужені артисти Олег Літенко, Валентин Перехрест, Андрій Тимошенко, Марина Чиженко, народні артисти Володимир Болдирєв, Олег Дзюба, Ніна Шестакова, тріо «Купава» та ін.

Поезії Ніни Супруненко перекладені на інші мови народів світу, друкувалися в Австралії, Вірменії, Великобританії, Білорусі, Німеччині, Польщі, США, Чувашії, але серце поетеси належить Україні:

*Залишила Італію і Францію,
Монако і Іспанію – додому!
Приїхавши сюди, я мала рацію:
Тепер поїду лікувати втому*

*Від сервісу та розкоші Європи.
Бориць український готовати вдома,
Вже буду я ні крапельки не проти,
Де все таке близьке й таке знайоме!*

За свій талант Ніна Супруненко має багато нагород.

- У 1998 році Ніні Супруненко присуджена Почесна медаль «За найкращу книгу 1997 року» Ради Міжнародного видавництва «Берегиня».
- У 1999 році стала лауреатом премії імені Олександра Олеся.
- Нагороджена Срібним Хрестом ОБВУ Великобританії (2003).
- Орденом Святої великомучениці Варвари (2006).
- Лауреат регіонального рейтингу «Харків’янин року – 2007».
- Заслужений діяч мистецтв України (2007).

- Член Національної спілки журналістів України (2011).
- Нагороджена Премією Фонду Воляніків-Швабінських (2009) за книгу поезій «Сонце осені» (США, 2011).

У 2005-2010 роках Ніна Супруненко працювала начальником Управління культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації.

Ніна Супруненко пише багато і, здається, немає на світі сили, яка б зуміла стищити її поетичний запал. Натхнення для неї – річ звична, як щось на кшталт дихання або заварювання кави у себе на кухні у час ранкового просоння. На заваді творчості часто ставала робота, про що поетеса широко зізнається:

*Ми не належимо собі й на йому –
Яка свобода вільного митця?!
Завжди на плані першому – робота,
Який нема ні краю, ні кінця.*

Математики запевняють, що в основі будь-якого вірша лежить зашифроване зерно інформації. Виходячи з цього, твір поета – теж інформація. Вона відкриває не тільки внутрішній, емоційний світ, не лише манеру, почерк, а й географію автора – звідки він родом, чиєї матері-землі син або дочка.

... Книги – це діти мої.
I діти, і книги – на щастя!
Є – народжені, є – ні.
Це ті, що не мають ще назви...

H. Супруненко

Слово, яке дарує нам Ніна Антонівна і світле, і тривожне. Воно зачіпає струни людської душі, торкається нашої болючої історії. Словам поетеси віриш, бо це мудрі виважені, перевірені особистим досвідом міркування-висновки. Поезія її органічно поєднує в собі інтелект і громадянську позицію. Тематика віршів різноманітна – це роздуми про сенс життя, зв'язок поколінь, любов до рідного краю, глибина і складність кохання – такі основні мотиви поетичних збірок Ніни Супруненко. Її вірші йдуть від самого серця:

*Народилося слово непросто, нелегко,
Я йому щирість серця свого віддала.
Щоб крилатим було і летіло далеко.
Щоб і музика в ньому, і пісня цвіла!*

Як і кожен поет, Ніна Супруненко живе у своїх творах, які наповнені високим прагненням до добра, миру, щастя, любові.

Перша поетична збірка «Дарунок долі» свою щирістю привернула увагу і читача, і критиків, переконала усіх, що авторка має неабиякий талант.

Супруненко, Н. Дарунок долі : поезії / Н. Супруненко. – К. : Радянський письменник, 1990. – 123 с.

Звичайно, є в збірці поезії патріотичногозвучання, що відображають ту епоху і настрої, в яких поетка росла і міжніла, одним словом – «ідейно правильні». Але лірична поезія – висока і світла, наскрізь пронизана почуттям любові до світу, рідного краю, до людей, надією на добру творчу долю.

Ніна Супруненко пише від серця, щиро, іноді з гіркотою і без прикрас... І водночас вона залишається сама собою.

В уяві поетеси, книги іноді бувають будинками з криги, «в якому замерзаєш ты один». Стосовно поетичних збірок Ніни Супруненко – якраз навпаки. Там тепло і затишно, там світ

різнобарвний і романтичний, там упивається цілющою водою і насолоджується різнобарв'ям високого стилю.

«Як море зими не боїться» – рядок з книги, так і вірші Ніни Супруненко не під владні плинові часу і скороминучим модним тенденціям. Чесністю і відвертістю поетеса приваблює до себе читачів. Її збірка «У лабіrintах болю і розлук» побачила світ у 1996 році.

Супруненко Н. У лабіrintах болю і розлук : поезії / Н. Супруненко. – К.: Український письменник : Вир, 1996. – 162 с.

Лабіrint – за давньогрецькою легендою – палац із величезною кількістю приміщень і заплутаних ходів.

Не випадково поетеса обирає це слово для назви збірки віршів, у яких струміннять біль нерозділеного кохання, розчарування у намальованих мріями ідеалах, печаль розлук, від яких «душа гірко болить».

У першій частині «Із травнем в серці» зображені складні, заплутані стосунки з коханою людиною, власним «я». Лірична героїня намагається знайти спільне між минулим і майбутнім, сьогоденням і вічністю, відповіді на питання: «Чому час є найнепостійнішою величиною?», «Чи існує той, хто може «освітити душу?»

У другому циклі поезій «Коли вже біль виходить з берегів» авторкою порушені злободенні проблеми сучасності: крик болю дуба у Сковородинівці, забуття людьми честі й гідності, знищення «повітря, лісу, моря». Але теплилась надія й дрижить думка ліричної героїні:

*Якщо ж душа страждає і болить
Ще не настала та, остання мить!*

Третій цикл «Крихта сподівань» несе у собі світло надій:

*У лабіrintах смутку і прощань
Немає місця веселковим зливам...
Ta я знаюджу крихту сподівань
I впевнююсь: ще будемо щасливі.*

Цікавим з точки зору філософського осмислення прийдешності, зв'язку поколінь є вірш «Дідусеї пісні». Український народ вважається найпоетичнішим у світі. Пісня – неперевершений скарб, який множився століттями, передавався з уст в уста, несучи паростки добра, милосердя, мудрості. Лірична героїня з любов'ю, повагою і вдячністю згадує свого дідуся, у якого «казок – немов насіння у велетенськім кавуні», пісень, неначе «в маківці машинок». Вживаючи порівняння, пестливі слова, авторка ніби повертається думками у чистий світ дитинства. Але пісні дідуся були просякнуті тugoю й журбою:

*У них був твій і біль, і гнів,
Й прожиті роки за плечима...*

Використовуючи метафору «немовби це вони (пісні) свою дочку маленьку хоронили», авторка розкриває причину глибокого смутку людини, що втратила дітей. Горе, життєві переживання передчасно змусили дідуся залишити цей світ. Болем утрати, почуттям несплаченого боргу любові, вічною згадкою перейняті рядки, що передають біль непоправної втрати:

*Тебе нема...
Біжать літа...
В мені пісні твої осіли.*

Але душа людини вважається живою, доки живе пам'ять про неї. Нашадкам у спадщину залишилися чудові пісні:

*Яка в них туга і печаль,
Яка в них непоборна сила,
Які розпрашені в них крила,
Яка в них неозора даль!*

Поезія «Дідусеї пісні» складається з двох частин. Якщо у першій переважають спогади про дідуся, то у другій – почуття відповідальності за прищеплення любові до пісні своєму синові:

*Якщо це все помре в мені,
То як же буду далі жити?!
Що матимуть у душах діти,
Крім зачерствілих наших днів?*

Риторичним запитанням закінчується вірш, пронизаний любов'ю до спадщини пращурів, дбайливим ставленням до народної поезії. Це основна ідея твору. Так, за допомогою художніх знахідок поетеса переходить від зображення інтимних почуттів героїні до високих, патріотичних.

Збірка Ніни Супруненко «У лабіrintах болю і розлук» відзначається задушевністю, схильованістю, відкритістю ліричного голосу, багатобарвним розмаєм почуттів поетеси, яким неодмінно пощастиТЬ-ТАКИ знайти вихід із лабіrintів болю.

Творчість поетеси навчає поетичному баченню світу, любові до життя, духовному зростанню особистості. А скільки любові до рідної землі, до отчого дому звучить в її поезії:

*Не набридне мені нізащо –
Хай би тисячу літ прожила! –
Ця земля у світі найкраща,
Сад, що дід посадив край села.*

*Обіймаю землю руками
І вустами цілу траву –
Я все більше люблю з роками
Рідний край, у якому живу.*

Володимир Гаряїв у передмові до книги поезій «На обрії душі» писав: «У багатоголосій сучасної української поезії голос Ніни Супруненко належить до тих рідкісних поетів, яких називають відприродними, сутими ліриками. Коли перечитуєш поезії її збірок, то здається, що від них віс якимсь свіжим вітром – настільки властива поетесі чулість, сказати б точніше – емоційна відкликість (від слова відкликатись) до явищ навколишнього світу, а словник її поезій є відпочатково і непідробно поетичний. І про що б не писала поетеса, яких би особистих, природних, громадських тем і мотивів вона не торкалась у своїх віршах, відразу ж захоплює в них оця незвичайна емоційна чулість, проймаюча щирість. У її віршах завжди є болісно-пережита і устояна думка, є своє,

нестандартне, суб’єктивне розуміння світу, напружений роздум, органічно вплетений у тканину чуттєвого образу»

В ліриці Ніни Антонівни стільки справжніх емоцій, душевного тепла і ніжності, що зігриває серце кожному, хто візьме в руки збірку. У збірці «Вселенная» проходить тема боротьби за відродження України, тема кохання, любові до рідної землі, свого роду:

*Не набридне мені нізащо –
Ай би тисячі літ прожила! –
Ця земля у світі найкраща.
... Обіймаю землю руками*

*I вустами цілую траву –
Я все більше люблю з роками
Рідний край, у якому я живу.*

До глибини душі хвилюють своєю ширістю почуттів вірші про матір Марію Олександровну.

*Матінко моя, рідна горлице!
Мое серце до тебе горнеметься,
Як росточок тендітний до сонечка!*

Вірші Ніни Антонівни – це усвідомлення помислів, основне на виразі почуттів, на битті серця, на внутрішньому голосі душі – і тому вони справляють велике враження.

Майже в кожній збірці ми знаходимо теми про узагальнення творчого доробку, про її долю:

*Спасибі, доле, за твої щедроти:
За батька й матір, за дітей хороших,
Що до душі мені моя робота...
За те, що є ще в мене крила небо,
І що не розхотілося ще літати!
– По-різному життя мое складалося
Та долі вдячна я за кожен день.*

Супруненко, Н. Межа часу : поезії / Н. Супруненко. – Харків : Майдан, 2007. – 220 с.

Назва книги «Межа часу» говорить сама за себе. Глибинне філософське начало пронизує книгу з першої до останньої сторінки, даючи змогу тонко відчувати основну тему творчості поетеси – любов у всіх її всеоб'ємлюючих людських проявах.

Поезія Ніни Супруненко – ніжна, сувора і беззахисна у цьому шаленому світі, де, крім досягнень, безліч утрат. Оголений нерв її віршів живе печально і стривожено, нескорено і неповторно.

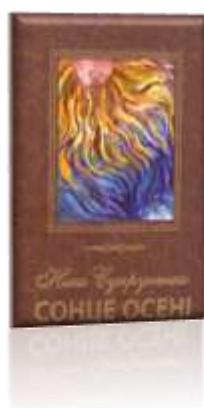
«Оттиск ладони» – книга лірики, до якої ввійшли поезії, які раніше не друкувались. Основні мотиви книги – це всебічне, неосяжне почуття кохання, філософські заглиблення в повсякдення, із якого і складається цілісний образ життя. Надзвичайно тонке відчуття природи, що нас оточує, спроможність бачити й майстерно передавати читачеві всі її зміни в кольорах, як і зміни настроїв людської душі в почуттях – це те, що вражає і не залишає байдужим.

Супруненко, Н. Оттиск ладони : лирика / Н. Супруненко. – Харків : Федорко, 2008. – 250 с.

Відбиток Долі (в філософському розумінні) на долоніскої людини зокрема – ось основна думка, що пронизує книгу Ніни Супруненко «Оттиск ладони» від першої до останньої сторінки.

Загалом, у творчості Ніни Супруненко усе на видноті, нічого не приховується, не затушовується і не завуальковується. Можна з легкістю вирахувати стан її душі, часи закоханості, переживань, снів і гіркоти утрат. Коли вмирає любов – веселка знову стає чорно-білою.

Супруненко, Н. Сонце осені : поезії / Н. Супруненко. – Харків : НТУ «ХПІ», 2009. – 500 с.

Збірка поезії «Сонце осені» – це поезія зріла, її слово від пахучої рідної землі, напоєне снами, повітрям. Її слово містке і ніжне. У ньому відчувається потяг до філософського осмислення людини і природи.

Книга поетеси складається з трьох розділів: "Вузький місток", "Сні минулих літ", "Відбиток сподівань". Кожен по-своєму характеризує поетесу. У віршах переважно звучать ноти сумної дощової пори року – осені. Але коли читаєш їх, не сумно стає на душі, а навпаки – тепло і приємно.

Ось, наприклад, рядки із однієї поезії: "... А сонце осені ще більш рідніше, ніж сонце літа – отакі дива! – як перестояні в серці вірші, в яких заплутуються всі слова...". Або "Пожухлі трави, небо сіре, і скрючене дерев гілля, дрібненький дощик із неба сіє – це день життя моєго і я його люблю, йому радію, як матері – мале маля!"

Чарівний світ її поезії – образне відображення реалій нашого буття. У вірші «В Новоселиці» поетеса відзначається:

*Тут все по-іншому,
Тут світ моєго дитинства.
Це тут – моїх далеких мрій колиска,
Тих мрій, що вже до неба возвелись...
Тут все таке святе, болюче, кревне,
Все спояне з душею вже навік.
Кущі та помираючі дерева,
Які й самі роками згубили вік.*

Світла дитинність душі, що не тільки зберігається, а й передається із покоління, трепетна ніжність та гірка печаль кохання, захоплення красою природи, тривога за майбутнє Батьківщини і всієї планети, безмежна любов і гордість за дітей, непереборність закоханості у життя, роздуми про загальнолюдські життєві цінності – ось основні мотиви нової книги Ніни Супруненко «Сонце осені».

Про вірш Ніни Супруненко можна сказати впевнено: це поетичне бачення світу, ставлення до цього світу її індивідуальності.

Супруненко, Н. Щоденник пам'яті : збірник віршів / Н. Супруненко. – Харків : Федорко, 2015. – 512 с.

Книгу поезії «Щоденник пам'яті», ці вірші не можна читати без захоплення, без щему в душі. Книга присвячена світлій пам'яті коханому чоловікові, яке авторка висловила такими словами: «Світлій пам'яті Олександра Олександровича Супруненка, моого чоловіка і батька моїх дітей».

Усе, що думається цій жінці після розлуки з ним і про що мріялося у щасливі дні їхнього життя йдеться чи не в кожному другому вірші. Такі події в житті кожна людина переживає по-своєму. Обдаровані люди, зокрема поети висловлюють поетичною мовою не лише гостроту болю, а й особливий зміст.

*Кудись поспішають люди
І крутиться грізна Земля.
У мене тебе – не буде. А я – навічно твоя.*

У збірці вірші проникнуті горем, пам'яттю про чоловіка.

*I сорок днів пройшло як сорок років.
Померкло світло у душі без тебе...
Тепер відлічую у вічність роки...
I більш нічого вже мені не треба...*

*Безмірне горе виміру не має,
Глуха безвихідь душу розрива.
Про що ж тобі (молюся, щоб у раї!)
Весела пташка радісно співа...*

Адже це була любов двох сердець, які не могли жити один без одного.

*Оплакую тебе й себе до хрипу,
До спазму в горлі, до розколу в серці!
Чому такий страшний нам жереб випав,
Що з пам'яті довіку не зітреться.*

Книга «Щоденник пам'яті» – це спалах душі жінки, хочеться сказати і про те, що з-під пера талановитої майстрині слова вийде ще багато чудових поезій...

Твори письменниці дарують нам надію на те, що слово в літературі живе, принаймні, мусить жити і освітлювати ширим чуттям і мудрістю наш нелегкий будень.

Вдячна Небу, Водам, Долі, Людям

За усе, що знаю на Землі!

Ще і щастя, й радість в світі буде –

Сонце не сховается в імлі!

Осінь – тільки осінь і не більше –

І зима засніжена мине

I, як листя, зарясніють віри,

І весна захопить знов мене!

ЖИТТЯ – ТО СПРАВЖНЕ ДИВО

ВІРШІ

Про все на світі згадую тепер:

Подорожую ще з дитячих літ
І дякую батькам і всій родині
За те, що і мені, малій дитині,
Показували те, що в Україні
Є все, чого забути нам не слід!

... В яких би нині не була краях,
Який би там не розстилали килим,
І як би серце все не полонило -
Знаходжу я в собі бажання й сили
Знов на полтавський повернути
шлях...

14.09.2018 Ескальдес – Ордін

*****

Цінуймо миті – будь-які! – життя,
Бо, як відомо, в нас воно єдине.
Перлині цінні – наші почуття

До одне одного й до України.

15.08.2018 Київ

*****

Ця жінка схожа на погожий день –
Така ж природня і така ж принадна
Окутана відтінками пісень,
Засмагла з літа ніжно-шоколадно...
Злегка усміхнена, мов тайна...
Злегка сурова... І злегка ласкова...
Осонцена прозорістю вікна,
Спішить кудись у невідкладних
справах.
Від неї віє ніжністю трави

І досконалістю достиглих злаків...
Здається, клич її, прохай, зови –
Вона не хоче розуміти знаків.
Вона – мов досконалість у собі.
Вона, як правда, що не зна
відтінків.
У неї – тисяча годин в добі
І осені попереду ще стільки!..

15.09.2015 Новоселиця – Полтава

*****

Щасливі будьте, любі односельці!
Свята у Новоселиці земля...
Вона завжди живе в моєму серці –
Ні відстані, ні час не віддаля.

Тут народилася у ніч травневу –
В останню ніч квітучої весни...
Так і живу завжди у серці з нею
І не боюся осені й зими!

Свята земля мене оберігає,
Земля, де живете і нині ви,
Земля, яку ми називаєм раєм,
Де в травні стільки квітів і трави!

Де «завгородами» – рівнинний обрій,
Як велетенська неземна струна,
Де, як в дитинстві, надзвичайно
добре,

І де душа просвітлена до дна!

Де небо – безкінечне і бездонне,
Де жайвори – як ангели з небес,
Де так звучить всесильно слово
«вдома»,

Де світ минулий у мені воскрес...

Я бачу на горі вітряк і бурти,
Лелек на клуні, грушку за селом...
Пройшли роки?.. Цього не може
бути:

Я бачу все, мов за прозорим склом!

Я бачу очі родичів, сусідів –
Усіх людей, що тут колись жили!

Де б не була – сюди я знов приїду,
Бо світ без Новоселиці – малий!..

23.08.2011 Новоселиця

*****

Живіть, усі сини Вкраїни!
Хай вас оберіга Господь!
Щоби ніхто вже не загинув
Від зрадників і від заброд.

Живіть усі! Нехай Герої
Вас захищають із Небес!
Вони вже заплатили кров'ю
За Батьківщину, мир і честь...

25.07.14 Харків – Полтава

ЛІТЕРАТУРА ПРО НІНУ СУПРУНЕНКО

Про життя і творчість

Близнюк Т. Жінка і вінок сонетів / Т. Близнюк // Молодь України. – 1990. – 8 берез. – С. 4.

Коваленко В. З витоків своїх у піднебесся слави (Н. Супруненко, І. Чепурний, О. Дудник, Т. Коваленко) / В. Коваленко // Наукові здобутки студентів і магістрантів – школі ХХІ століття : збірник наукових праць студентів і магістрантів психолого-педагогічного факультету. – Полтава : ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 2003. – Вип. 3. – С. 76-80.

Корж М. З роду Чураївни / М. Корж // Трибуна довір'я. – 1993. – 2 червня. – С. 3

Лагоза Я. Лауреат премії Олександра Олеся / Я. Лагоза // Літературна Україна. – 2000. – 8 черв. – С. 2.

Лисенко А. Образ жінки в сучасній поезії Полтавщини / А. Лисенко // Українська література в загальноосвітній школі. – 2008. – № 5. – С. 44-46.

Мазанько Л. До отчого порогу / Л. Мазанько // Семенівський край. – 2009. – 6 червня. – С. 4.

Мироненко І. Поет як посадовець і посадовець як поет. Ніна Супруненко: спроба портрета / І. Мироненко // Березіль. – 2007. – № 9-10. – С. 6-15.

Пономаренко Т. Яскраве "Сонце осені" на літературному / Т. Пономаренко // Село Полтавське. – 2009. – 27 листоп. – С. 13

Савенко О. Сонце осені повертається весною / О. Савенко // Слобідський край. – 2009. – № 121. – С. 15.

Самійленко Л. Ніна Супруненко: "Про себе ми не знаємо нічого" / Л. Самійленко // Культура і життя. – 2017. – 29 груд. – С. 7

Супруненко (до шлюбу – Микитенко) Ніна Антонівна // Бутенко Є. П. Зерна пшеничної віри : довідник-антологія "Літератори й митці Семенівщини" / Є. П. Бутенко, М. А. Шудря. – Глобине : Поліграфсервіс, 2007. – 232 с.

Супруненко Ніна Антонівна // Бутенко Є. Славен рід semenivskyj. – Семенівка : Псьол, 1997. – С. 115.

Супруненко Н. Успішні "Витівки Хануми" / Н. Супруненко // Культура і життя. – 2016. – 3 черв. – С. 12

Супруненко Ніна Антонівна // Хто є хто на Полтавщині. Видатні земляки. – К. : Українська академія геральдики, товарного знаку та логотипу, 2006. – Вип. 3. – С. 95

Супруненко Ніна Антонівна // Бутенко Є. Прозаїки і поети Семенівщини. – Глобине : Поліграфсервіс, 2004. – С. 101-103.

Поезія на шпалтах газет і журналів

Супруненко Н. "У лабірінтах болю і розлук..." : вірші / Н. Супруненко // Полтавщина. – 1993. – 24 лис. – С. 4.

Супруненко Н. [Поезія] : вірші / Н. Супруненко // Березіль. – 1996. – № 11-12. – С. 8-10.

Супруненко Н. [Поезія] : вірші / Н. Супруненко // Літературна Україна. – 1996. – 29 лют. – С. 4.

Супруненко Н. Вітри противіч : вірші / Н. Супруненко // Дзвін. – 2001. – № 9. – С. 2-6.

Супруненко Н. Не ти? Тореадор, Звичка : вірші / Н. Супруненко // Рідний край. – 2001. – 24 лис. – С. 3.

Супруненко Н. Присвятий вечір, Святилівка, Сонет – народжений на природі : вірші / Н. Супруненко // Жінка. – 1996. – № 3. – С. 8.

Супруненко Н. Солодкий запах полину...: вірші / Н. Супруненко // Зоря Полтавщини. – 2001. – 24 лис. – С. 3.

Супруненко Ніна. Котиться ніч із вівторка у середу; Забутий сад : вірші / Н. Супруненко // Слобідський Край. – 2003. – 23 трав. – С. 4.

Інтернет-ресурси

Ніна Супруненко. Поезії [Електронний ресурс] // Харківської обласної організації Національної спілки письменників України : [сайт]. – Текст. дані. – [Б. м.], 2012. – Режим доступу: <https://kharkiv-nspu.org.ua/archives/3380> (дата звернення: 07.04.2018). – Назва з екрану.

«Цінуй життя, щоднини, щосекунди!» [Електронний ресурс] // Кримська світлиця : [сайт]. – Текст. дані. – [Б. м.]. – Режим доступу: <https://bit.ly/2IkXAtW> (дата звернення: 07.04.2018). – Назва з екрану.

Творча зустріч з Ніною Супруненко в університеті [Електронний ресурс] // Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба : [сайт]. – Текст. дані. – [Б. м.]. – Режим доступу: <https://bit.ly/2KDHLwQ> (дата звернення: 07.04.2018). – Назва з екрану.

Супруненко Ніна [Електронний ресурс] // Сайт Нины Супруненко : [сайт]. – Текст. дані. – [Б. м.]. – Режим доступу: <http://suprunenko.in.ua/> (дата звернення: 07.04.2018). – Назва з екрану.

Нине Супруненко [Електронний ресурс] // Мир поэзии. Сайт поэта И. Чернова и его «экотон» : [сайт]. – Текст. дані. – [Б. м.], 2009-2016. – Режим доступу: <http://mir-poezii.com/nine-suprunenko/> (дата звернення: 07.04.2018). – Назва з екрану.

Поповнилась когорта почесних громадян Семенівщини [Електронний ресурс] // Семенівська районна рада : [сайт]. – Текст. дані. – [Б. м.], 2015-2018. – Режим доступу: <http://semenivkrada.gov.ua/news/15-57-28-12-12-2017/> (дата звернення: 07.04.2018). – Назва з екрану.

Супруненко Ніна «Наша мова» [Електронний ресурс] // ГРАМОТИЙКО.КО сайт про українську мову : [сайт]. – Текст. дані. – [Б. м.]. – Режим доступу: <https://bit.ly/2wjagwR> (дата звернення: 07.04.2018). – Назва з екрану.

«Вірші – моя стихія, у котрій я живу» [Електронний ресурс] // Відділ освіти, культури та спорту. Виконавчого комітету Мереф'янської міської ради Харківської області [сайт]. – Текст. дані. – [Б. м.]. – Режим доступу: <https://bit.ly/2JXBCdP> (дата звернення: 07.04.2018). – Назва з екрану.

Моей руке так хочется покоя (стихи – Нина Супруненко) [Електронний ресурс] // Chitalnya.ru [сайт], 2007-2018. – Текст. дані. – [Б. м.]. – Режим доступу: <https://www.chitalnya.ru/work/104728/> (дата звернення: 07.04.2018). – Назва з екрану.

ДИВО ЙЇ ПАЛАНПУ

Ніна Супруненко

Біобібліографічна розвідка

Упорядник: Тетяна Миколаївна Базир

Комп'ютерний набір   Т. М. Базир

Редактор   С. В. Сичова

Відповідальна за випуск   М. Г. Склярова

Підписано до друку 17.05.2019. 27 стор. Тираж 3 прим.

Обласна бібліотека для юнацтва імені Олеся Гончара

36039, м. Полтава. вул. Гончара, 25а

<http://libgonchar.org>

E-mail: pobugonchara@ukr.net